Begroting 2018

Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland
(Paswerk)

OPGESTELD DOOR:

Paswerk

DATUM

8 maart 2017

STATUS

Definitieve versie

VOOR INFORMATIE:

Paswerk

Adres:	Spieringweg 835
	2142 ED Cruquius
Telefoon:	023 – 54 34 767
Fax:	023 – 54 34 800
E-mail:	info@paswerk.nl
Website:	www.paswerk.nl

PASWERK

PASWERK

Inhoud

Voorwoord 1

1 Managementsamenvatting 2

2 Operationeel resultaat Paswerk neemt verder toe 4

2.1 Omzet op goed niveau ondanks krimpende formatie 5

2.2 Toename toegevoegde waarde en resultaat per SW-medewerker 6

2.3 Kosten per SW-medewerker dalen verder 7

3 WSW-deel van Participatiebudget steeds minder toereikend 9

4 Beter resultaat door integraal verbeterplan 'Roadmap 2018' 11

4.1 Zes knoppen om aan te draaien 11

4.2 Paswerk ligt voor op schema van Strategisch Verbeterplan 'Roadmap 2018' 11

5 Vijf werkunits in beeld: prestaties en uitdagingen 15

6 Risicoparagraaf 22

Bijlage I: programmarekening 25

Bijlage II: reserves, voorzieningen & geldleningen 33

Bijlage III: investeringen 34

Bijlage IV: meerjarenoverzicht 35

Bijlage V: programmarekening – overhead en uitvoering WSW 36

PASWERK

Voorwoord

In de begroting voor 2018 van Paswerk komt tot uiting dat de (operationele) verbeteringen, ingezet vanaf 2015, vruchten afwerpen. In hoofdstuk twee en vijf tonen we aan dat het beter gaat met Paswerk, en we voorliggen en beter presteren dan we in onze strategische visie “Krimpen met perspectief” (ook: Roadmap 2018) voorspeld hebben. Het meerjarenperspectief is substantieel beter dan bij de invoering van de Participatiewet is becijferd.

Hier staat helaas tegenover dat de WSW-subsidie, de doeluitkering binnen het sociaal deelfonds, trendmatig lager uitvalt. In de meerjarenraming wordt een beeld geschetst waarin er elk jaar minder geld per WSW-er vanuit het Rijk naar de gemeenten komen, waardoor het tekort op het participatiebudget ieder jaar toeneemt.

In de zomer van 2016 heeft het bestuur van Paswerk een projectgroep gevraagd om te kijken naar het toekomstperspectief van Paswerk. Daarin wordt ook gevraagd om met name de huisvesting in dat toekomstperspectief mee te nemen. Eind januari jl. heeft de projectgroep een conceptrapport naar het bestuur van Paswerk gestuurd en is in de bestuursvergadering besloten om het rapport een nadere bestuurlijke en ambtelijke consultatieronde te laten doorlopen.

1 Managementsamenvatting

Verdere toename positief operationeel resultaat door goed draaiende werkbedrijven

In de voorliggende begroting voor 2018 voor de Gemeenschappelijke Regeling 'Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland', oftewel Paswerk, presenteert Paswerk een positief operationeel resultaat. De werkbedrijven van Paswerk, die zich richten op beschut werk, techniek, grafisch en diensten, groen en schoonmaak en detachering van SW-ers, genereren in 2018 naar verwachting een positief operationeel resultaat van ruim € 2 miljoen.

Paswerk baseert deze positieve begroting met name op de volgende ontwikkelingen:

- De netto omzet blijft goed op niveau, ondanks een afnemende SW-formatie vanwege de sinds 2015 gesloten toegang tot de WSW.
- Paswerk slaagt er verder in om de ambtelijke formatie aan te passen in lijn met de krimpende SW-formatie. In de afgelopen jaren is de ambtelijke formatie zelfs aanzienlijk sneller gekrompen, waardoor de personeelskosten van deze groep ook minder drukken op de begroting.
- Als gevolg van een intensief en integraal kostenbeheersingsprogramma slaagt Paswerk er ook in de overige bedrijfskosten goed te beheersen.
- Met name bij de unit Beschut Werk is sprake van een aanzienlijke omzetstijging, waardoor de productiviteit van de medewerkers sterk stijgt en het operationeel resultaat duidelijk gunstiger is dan in afgelopen jaren.

Tegenover de positieve ontwikkeling van het operationeel resultaat staat een oplopend tekort op de Rijksfinanciering van de SW-medewerkers. Het deel van het Participatiebudget dat gemeenten ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de WSW is in toenemende mate ontoereikend om de loonkosten van de SW-medewerkers te dekken. Het tekort komt in 2018 uit op naar verwachting circa € 3,1 miljoen. Dit tekort wordt gedekt door een positief resultaat van € 2,1 miljoen en een aanvullende bijdrage van 1 miljoen uit de integratie uitkering sociaal domein. Over 2017 was het tekort begroot op € 1,8 miljoen. Voor de komende jaren is de verwachting, gebaseerd op de meest recente circulaire van het Rijk, dat het tekort verder oploopt tot circa € 4,5 miljoen in 2021. Het tekort op de Rijksfinanciering van SW-ers is voor Paswerk en de aangesloten gemeenten niet of nauwelijks te beïnvloeden. Immers de cao voor de SW-branche alsmede het WSW-deel van het Participatiebudget zijn niet beïnvloedbaar. Paswerk baseert zich bij de raming van het tekort, in lijn met bestuurlijke afspraken hierover, op de meest recente circulaire. De daarin opgenomen Rijksfinanciering is niet geïndexeerd, terwijl Paswerk voor de lonen van de SW-medewerkers in de begroting wel een indexatie toepast. Als het kabinet de bijdragen voor de SW-medewerkers alsnog indexeert, leidt dit tot een meevaller voor de gemeenten.

Paswerk loopt voor op integraal strategisch verbeterplan 'Roadmap 2018'

Begin 2015 heeft Paswerk een integraal strategisch verbeterplan opgesteld met als aanleiding de splitsing per 1 januari van dat jaar in twee delen: één bedrijf, Paswerk, dat zich

richt op de doelgroep van de WSW en een ander bedrijf, Werkpas Holding BV, dat werkplekken, trajecten en begeleiding biedt aan de overige doelgroepen binnen de Participatiewet. Het strategisch plan voor Paswerk richtte zich zowel op de verdere verbetering van het verdienvermogen als op de beheersing van kosten. De sluiting van de toegang tot de WSW heeft tot gevolg dat het SW-werknemersbestand trendmatig krimpt. Zonder gerichte ingrepen betekent dit dat de aanwezige concernstaf, ambtelijke begeleiding en infrastructuur steeds zwaarder drukt op steeds minder mensen. Het is Paswerk echter gelukt om dit te voorkomen. Sterker, de ambtelijke personeelskosten en de kosten van infrastructuur zijn omgerekend naar SW-medewerkers gedaald sinds 2015. De organisatie is ingrijpend gereorganiseerd waardoor deze platter is geworden. Ook aan de opbrengstenkant is het integrale verbeterplan succesvol geweest. Paswerk is er in geslaagd de sterke marktpositie van units als Groen, Grafisch en Metaal te behouden en bij diverse andere onderdelen de marktpositie uit te bouwen, zoals bijvoorbeeld bij Schoonmaak. Een belangrijk resultaat is verder dat bij de unit Beschut Werk sprake is van een sterke omzetstijging, waarbij de assemblage van creditcardhouders aan steeds meer mensen passend werk biedt. Als gevolg hiervan is ook het operationeel resultaat van de unit Beschut Werk aanmerkelijk verbeterd.

Het integrale verbeterplan loopt nog tot en met 2018. Paswerk stelt vast dat de uitvoering volgens plan is verlopen en dat de gestelde doelen naar verwachting worden overtroffen. Het laat onverlet dat Paswerk continu bezig is om de bedrijfsvoering verder te verbeteren. We kunnen dan eind 2018 concluderen dat Paswerk weliswaar een kleiner, maar vooral een beter presterend bedrijf is geworden, waar mensen graag werken en waar we gezamenlijk kwalitatief goede producten en diensten leveren en een operationeel resultaat realiseren waarmee het onvermijdelijke tekort op de Rijksfinanciering van de WSW voor een belangrijk deel kan worden gecompenseerd.

***

2 Operationeel resultaat Paswerk neemt verder toe

Ook voor 2018 forse plus

Paswerk verwacht voor 2018 een positief operationeel resultaat van ruim € 2,0 miljoen. Dit is bijna € 350.000 hoger dan over 2017, toen Paswerk een operationeel resultaat van ruim € 1,7 miljoen begrootte.

Nota bene:
Ook 2016 betreft begrotingscijfers.

Paswerk is sinds 1 januari 2015 volledig gericht op de doelgroep van de WSW en juridisch gescheiden van activiteiten die zich op andere doelgroepen binnen de Participatiewet richten. Deze activiteiten worden uitgevoerd door Werkpas Holding BV. Waar de infrastructuur van Paswerk gebruikt wordt door Werkpas Holding BV, voor haar activiteiten op het gebied van re-integratie, dagbesteding of voor de op risicojongeren gerichte leerwerkbedrijven, worden door Paswerk kostendekkende tarieven in rekening gebracht. Vanaf de start van het nieuwe Paswerk in 2015 is het operationeel resultaat elk jaar positief geweest en ook elk jaar verder gestegen.

Sterke stijging in 2018

Voor 2018 verwacht Paswerk dat het operationeel resultaat doorstijgt naar circa 20 procent van de netto omzet:

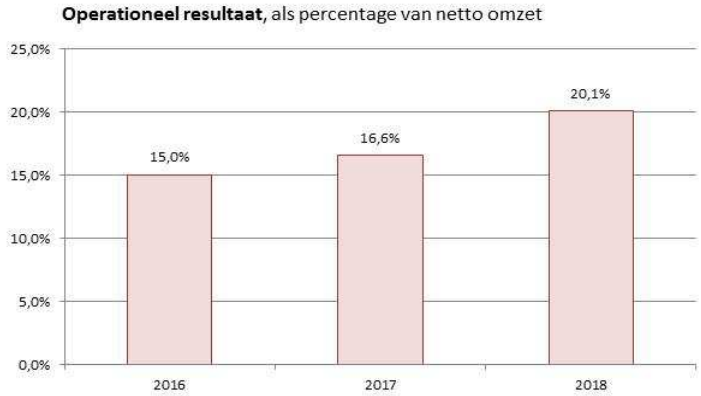

De verdere toename van het operationeel resultaat wordt mede verklaard door het op niveau blijven van de omzet bij een SW-formatie die trendmatig krimpt als gevolg van het sluiten van de toegang tot de WSW. Daarnaast realiseert de werkunit Beschut Werk in

2018 naar verwachting een duidelijk hogere omzet, waardoor het operationeel resultaat van dit onderdeel sterk verbetert.

2.1 Omzet op goed niveau ondanks krimpende formatie

De verdere verbetering van het operationeel resultaat is het gevolg van:

- Het op niveau blijven van de netto omzet (afname van 1,2 procent ten opzichte van de begroting voor 2017).
- Ambtelijke personeelskosten die duidelijk sterker dalen dan de netto omzet (afname van 5,8 procent ten opzichte van de begroting voor 2017).
- Eveneens een duidelijke daling van de overige bedrijfskosten (minus 4,8 procent).

Omzet op niveau…

Navolgende figuur illustreert de toename van het operationeel resultaat en verklaart deze vanuit de ontwikkeling van de netto omzet en de kosten:

Operationeel resultaat verklaard: netto omzet minus ambtelijke personeelskosten en overige bedrijfskosten, in €

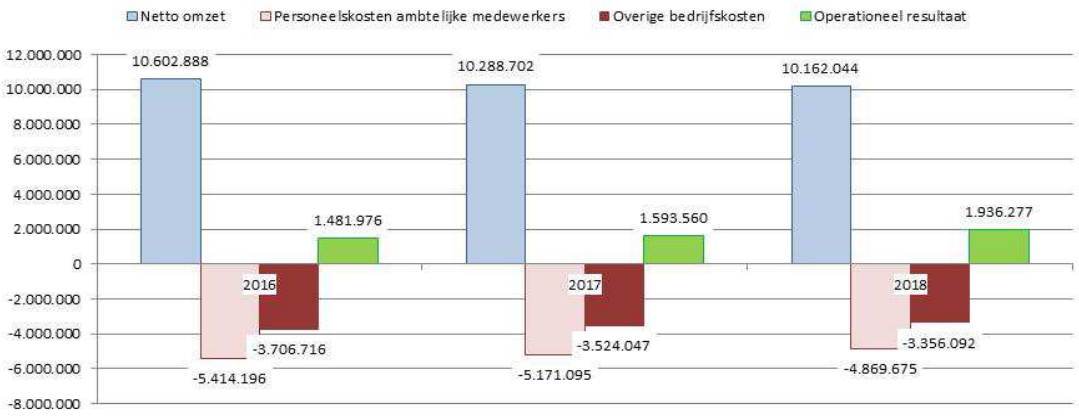

Met kleinere SW-formatie

De netto omzet voor 2018 wordt begroot op circa € 10,2 miljoen. Dat is maar beperkt lager dan begroot over 2017, terwijl het aantal SW-medewerkers wel fors lager ligt:

Ontwikkeling SW-formatie: aantal dienstverbanden en formatie in fte

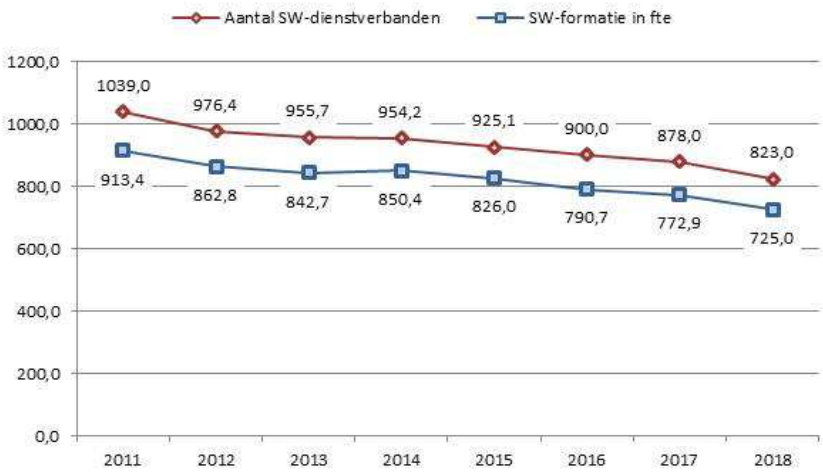

Het aantal SW-dienstverbanden komt in 2018 uit op naar verwachting 823. Dat is 55 dienstverbanden minder dan over 2017. Dit is een reductie van 6,3 procent. Uitgedrukt in voltijdsbanen daalt de SW-formatie van circa 773 fte in 2017 naar 725 fte in 2018.

Ambtelijke formatie daalt sneller

Het is Paswerk in de afgelopen jaren gelukt om de ambtelijke formatie aan te passen aan de krimpende SW-formatie. Niet alleen de directe begeleiding is aangepast in lijn met de krimpende SW-formatie, maar ook de indirecte functies c.q. de overhead. De daling van de ambtelijke formatie is per saldo zelfs groter geweest dan de daling van de SW-formatie. Met name in de periode 2014 tot en met 2016 is sprake geweest van een relatief sterke toename van het aantal SW-ers per fte ambtelijke begeleiding, van circa 8,5 fte SW per ambtelijke fte naar circa 11,5 fte SW per ambtelijke fte:

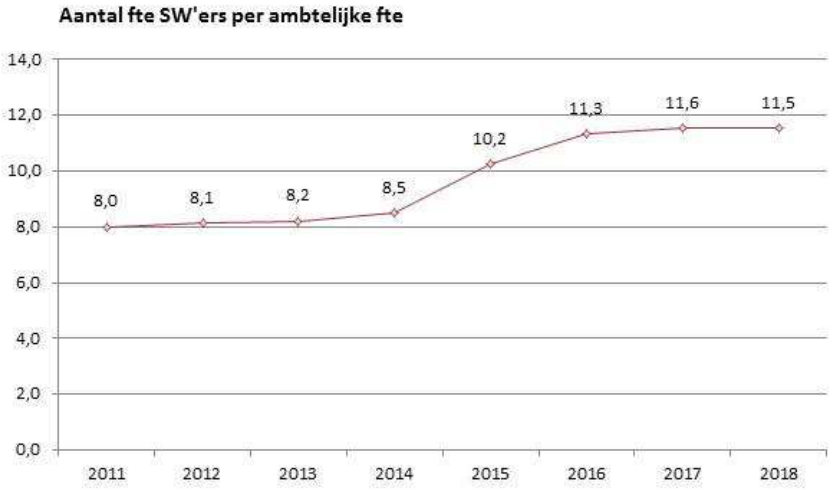

Voor de toekomst voorziet Paswerk geen verdere toename van het aantal SW-medewerkers per fte ambtelijke begeleiding. Enerzijds vormt de vaak beperkte zelfstandigheid in de functie-uitvoering hierbij een beperking en anderzijds stimuleert een adequate begeleiding ook de ontwikkelingskansen van de SW-medewerkers en de arbeidsproductiviteit van deze medewerkers.

2.2 Toename toegevoegde waarde en resultaat per SW-medewerker

Netto omzet per te SW stijgt

Omdat de netto omzet goed op niveau is gebleven en tegelijkertijd de SW-formatie aanmerkelijk kleiner is geworden, is de productiviteit van de SW-medewerkers gestegen. Op dit moment ligt de netto omzet per fte SW op circa € 13.300 per jaar. Voor 2018 begroot Paswerk een stijging naar ruim € 14.000 per fte SW per jaar.

In het perspectief van de SW-branche deed Paswerk het al goed. De netto omzet per fte SW kwam in 2015 uit op € 10.750 voor een gemiddeld SW-bedrijf. Voor Paswerk was dat in 2015 circa € 13.240 per fte SW. Met de verdere stijging van de productiviteit presteert Paswerk in toenemende mate bovengemiddeld in het perspectief van de branche als geheel.

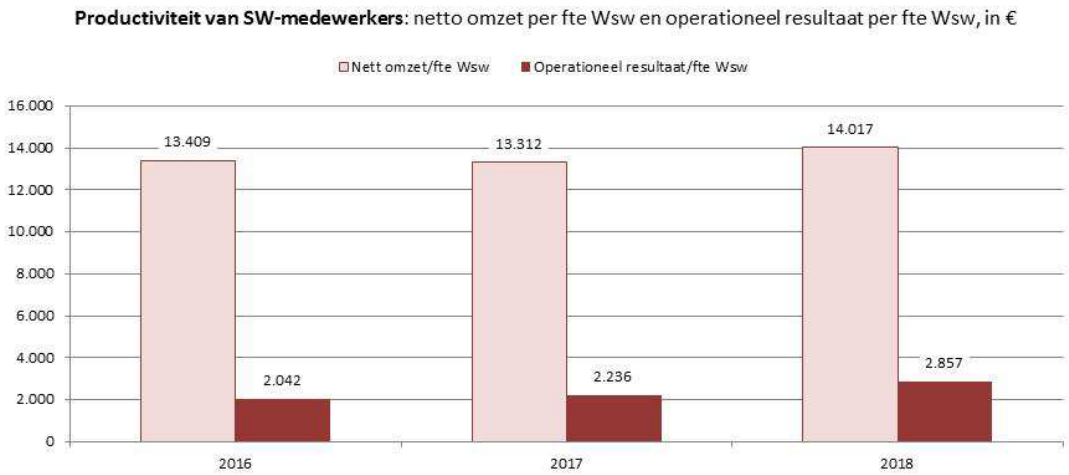

Bijdrage winst stijgt fors

Het operationeel resultaat per fte SW is voor 2017 geraamd op € 2.236. In het perspectief van de SW-branche is ook dit relatief hoog. De positieve ontwikkeling vanaf 2015 is te verklaren uit een min of meer stabiel omzetniveau in combinatie met een mede door de uitgevoerde reorganisatie duidelijk lagere kosten. Voor 2018 stijgt het operationeel resultaat per fte SW verder door naar circa € 2.850 per jaar. Dit is ten opzichte van 2017 een toename van circa 28 procent en ten opzichte van 2016 zelfs een toename van circa 40 procent.

Paswerk profiteert van de zich geleidelijk verbeterende marktomstandigheden. Het economisch herstel draagt eraan bij dat Paswerk voor de detacheringsactiviteiten weer betere tarieven kan hanteren. Daarnaast is het herstel gunstig voor de bezetting van de SW-formatie omdat inlenende bedrijven sneller mensen inhuren voor bovendien vaak meer uren per week. Het operationele resultaat van Paswerk wordt verder positief beïnvloed doordat Paswerk selectiever is bij het aannemen van werk en met name strenger inzet op renderende opdrachten. Waar lopende opdrachten minder renderen, probeert Paswerk hierover in gesprek te gaan met het betreffende bedrijf.

2.3 Kosten per SW-medewerker dalen verder

De sterke toename van het operationeel resultaat per fte SW wordt mede veroorzaakt door actief sturen op kostenbeheersing. Paswerk stuurt daarbij zowel op de directe begeleidingskosten, die voornamelijk bestaan uit de kosten voor ambtelijke begeleiding, als op de overige bedrijfskosten. Zowel de kosten voor ambtelijke begeleiding als de overige bedrijfskosten dalen in 2018.

Paswerk begroot een daling van de totale personeelskosten voor ambtelijke medewerkers van circa € 5,2 miljoen in 2017 naar circa € 4,9 miljoen in 2018. Dat is een daling van bijna 6 procent.

Ook de begrote overige bedrijfskosten dalen, met circa € 170.000, van ruim € 3,5 miljoen in 2017 naar circa € 3,35 miljoen in 2018. Met name de kosten vanwege huur (lagere kosten huur van bedrijfspanden), energie (lager verbruik van gas en licht en lagere prijzen voor energie) en onderhoud (bedrijfspand Cruquius) worden lager begroot.

Omdat de SW-formatie ook krimpt, blijven de ambtelijke personeelskosten en de overige bedrijfskosten per fte WSW min of meer gelijk:

Kosten per SW-medewerker: personeelskosten ambtelijk en niet-ambtelijk en overige bedrijfskosten per fte Wsw, in €

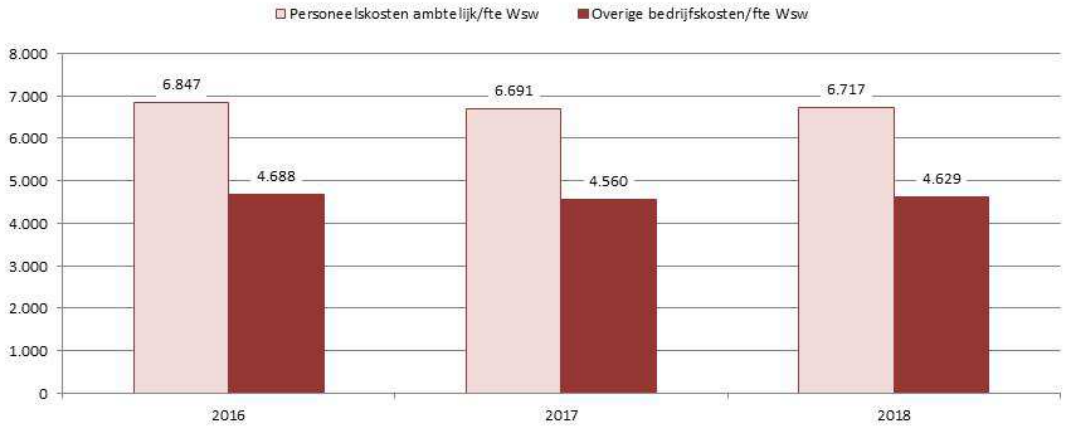

3 WSW-deel van Participatiebudget steeds minder toereikend

Oplopend tekort SW-financiering

Met ingang van 2015 ontvangen gemeenten niet langer de zogenoemde 'rijksbijdrage WSW' ten behoeve van de loonkosten van de SW-medewerkers. De bekostiging voor de loonkosten van de SW-medewerkers is per deze datum opgenomen in het Participatiebudget. Voor Paswerk en de bij Paswerk aangesloten gemeenten is van belang dat de financiele compensatie van het Rijk voor de loonkosten van de SW-medewerkers al enige tijd afneemt, waardoor er substantiële tekorten zijn ontstaan.

Ontwikkeling personeelskosten Wsw en Wsw-deel Participatiebudget, in €

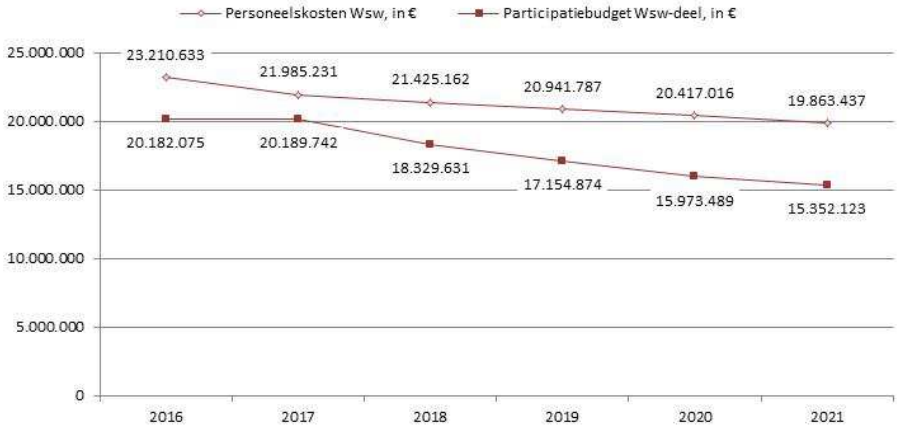

Voor de komende jaren gaat Paswerk ervan uit dat het WSW-deel van het Participatiebudget in toenemende mate ontoereikend is voor de dekking van de SW-loonkosten:

Ontwikkeling subsidietekort en mate waarin het operationeel resultaat dit tekort compenseert, in €

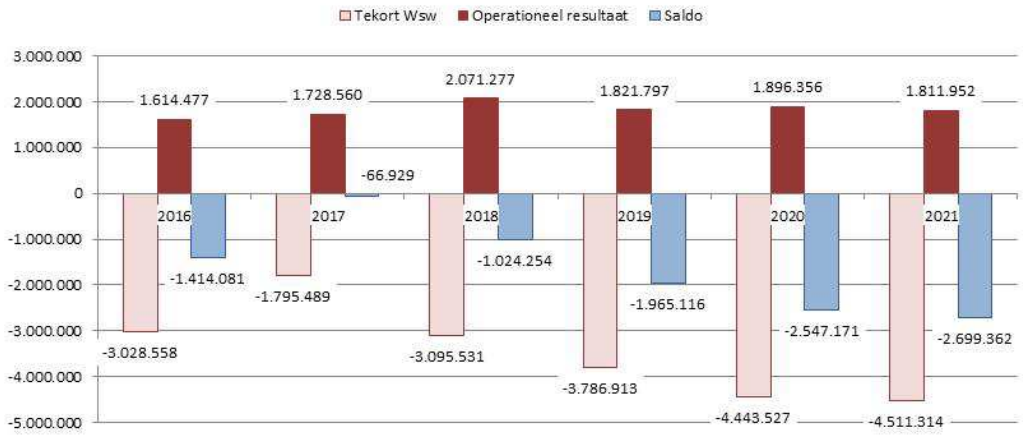

Compenseren steeds lastiger

Het positieve operationeel resultaat blijft weliswaar, ondanks de krimpende SW-formatie, min of meer op niveau, maar het tekort op de Rijksfinanciering van de SW neemt zo sterk toe dat het steeds lastiger wordt voor Paswerk om hiervoor te compenseren met een posi-

tief operationeel resultaat van de werkbedrijven.

Het tekort op de Rijksfinanciering van SW-ers is voor Paswerk en de aangesloten gemeenten niet of nauwelijks te beïnvloeden. De enige 'knop' waar aan gedraaid kan worden, is het beleid ten aanzien van promotie en op dat vlak is Paswerk al enige jaren zeer terughoudend. Zowel de cao voor de SW-branche als het WSW-deel van het Participatiebudget zijn niet beïnvloedbaar.

Paswerk baseert zich bij de raming van het tekort, in lijn met bestuurlijke afspraken hierover, op de meest recente circulaire. De daarin opgenomen Rijksfinanciering is niet geïndexeerd, terwijl Paswerk voor de lonen van de SW-medewerkers in de begroting wel een indexatie toepast. Als het kabinet de bijdragen voor de SW-medewerkers alsnog indexeert, levert dit voor de gemeenten een meevaller op.

4 Beter resultaat door integraal verbeterplan 'Roadmap 2018'

4.1 Zes knoppen om aan te draaien

Aanleiding verbeterplan

In het voorjaar van 2015 heeft Paswerk een Strategisch (verbeter-) Plan opgesteld voor de door de Gemeenschappelijke Regeling uit te voeren activiteiten in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Met ingang van 1 januari 2015 is Paswerk exclusief gericht op de doelgroep van de SW-ers, na de afsplitsing van de op overige doelgroepen gerichte bedrijfsonderdelen die samen Werkpas Holding BV zijn gaan vormen, zodat de behoefte ontstond om voor deze taak heldere ambities te formuleren en te voorzien van een uitvoeringsprogramma. Deze 'Roadmap 2018' was gericht op het optimaliseren van het verdienvermogen van Paswerk en beheersing van de kosten.

Voor Paswerk betekende dit dat het reeds ingezette integrale verbeterprogramma met extra kracht en focus werd geïmplementeerd. De inspanningen zijn gericht op zes sporen, waarbij er drie betrekking hebben op het verdienvermogen van Paswerk:

1. Spoor 1: stimuleren van de beweging 'van binnen naar buiten'.
2. Spoor 2: optimaliseren van werksoorten, aanpassen van de portfolio bedrijfsactiviteiten.
3. Spoor 3: acquisitie van werk.

Paswerk besteedt daarnaast veel aandacht aan het beheersen en waar mogelijk verminderen van de kosten. De overige drie sporen bieden daarvoor concrete handvatten:

4. Spoor 4: beheersing van de kosten van begeleiding en staf.
5. Spoor 5: beheersing van de kosten van infrastructuur (onder andere huisvesting).
6. Spoor 6: beheersing van de loonkosten van SW-medewerkers en in lijn brengen met productiviteit.

De door Paswerk in het voorjaar van 2015 geformuleerde ambities voor deze zes sporen worden navolgend beknopt samengevat en voorzien van een toelichting op de mate waarin deze ambities worden waargemaakt.

4.2 Paswerk ligt voor op schema van Strategisch Verbeterplan 'Roadmap 2018'

Resultaat 'boven plan'

In het Strategisch Plan c.q. in de Roadmap 2018 werd uitgegaan van een toename van het operationeel resultaat voor 2016 ten opzichte van 2015. Vanaf 2016 werd vervolgens uitgegaan van een dalend operationeel resultaat.

In de voorliggende begroting gaat Paswerk er daarentegen vanuit dat het operationeel resultaat in 2017 hoger ligt dan het resultaat over 2016 en dat over het jaar 2018 sprake zal zijn van een verdere stijging van het positieve resultaat. In het meerjarenperspectief voor de periode na 2018 gaat Paswerk wel uit van een geleidelijke afname van het opera-

tioneel resultaat, mede als gevolg van de trendmatig krimpende SW-formatie en een naar verwachting afnemende gemiddelde loonwaarde.

Operationeel resultaat Paswerk: ontwikkeling conform Strategisch Plan ('Roadmap 2018') en Begroting 2017, in €

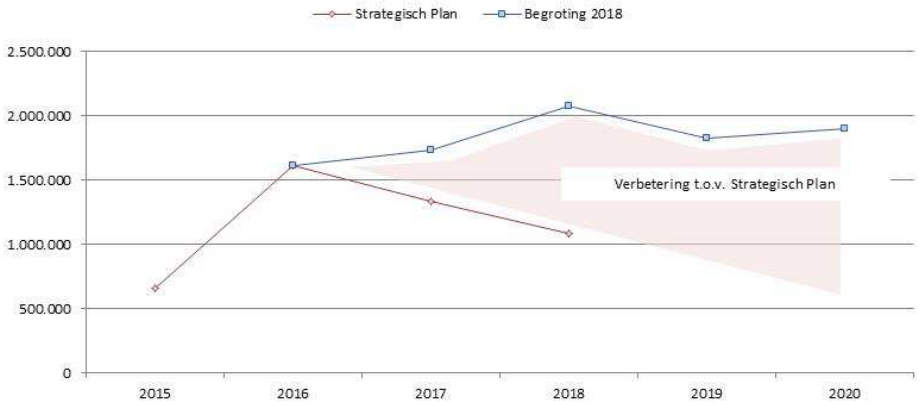

De beter dan verwachte ontwikkeling van het operationeel resultaat van Paswerk is voor een belangrijk deel terug te voeren op de voorspoedige implementatie van het verbeterplan, waardoor resultaten in enkele gevallen eerder worden behaald of groter uitvallen dan geraamd:

- *Stimulering beweging 'van binnen naar buiten'*: Bij de SW-formatie van de unit Beschut Werk bestaat in 2018 naar verwachting uit 107,4 fte. In de branche gold de afgelopen jaren een verhouding van maximaal 1/3 van de formatie 'beschut binnen', 1/3 van de formatie in de vorm van 'werken op locatie' en 1/3 op basis van detachering. Het aandeel detachering ligt bij Paswerk in 2018 ruim boven deze doelstelling. Ten aanzien van de ambitie om het aandeel beschut werken zoveel mogelijk te beperken is Paswerk nog succesvoller. Het aandeel beschut werk bedraagt in 2018 minder dan de helft van de norm die jarenlang is aangehouden als een maximum.
- *Optimalisering van werksoorten*: Een tweede doelstelling van het verbeterplan was om ook bij een krimpende SW-formatie toch een voldoende breed aanbod aan werksoorten te blijven bieden. Dit is gelukt. Er is sprake van een grote diversiteit aan werksoorten. De diversiteit betreft zowel het type werk en de sector waarbinnen de werkplekken zich bevinden als de mate waarin begeleiding nodig is.
  Paswerk is er verder in geslaagd om voor diverse units en werksoorten het rendement te verbeteren. Een goed voorbeeld hiervan betreft de unit Beschut Werk.
- *Acquisitie van werk*: Paswerk heeft een nieuw en verder gestroomlijnd systeem van accountmanagent van opdrachtgevers ingevoerd. De acquisitie bij met name grotere opdrachtgevers wordt niet meer gepleegd vanuit de verschillende units afzonderlijk maar integraal. Dit vergroot de kansen op 'cross selling'. Er zijn tal van voorbeelden waarbij Paswerk nu inderdaad opdrachtgevers bedient vanuit meerdere units.
  De ambities op het vlak van acquisitie zijn ook verwezenlijkt als wordt gekeken naar de gerealiseerde en voor 2018 begrote omzet. Ondanks een krimpende SW-formatie is

over de periode vanaf 2015 tot en met 2018 sprake van een maar zeer beperkte afname van de omzet.

- *Beheersing van de kosten van begeleiding en staf*: Zoals hiervoor toegelicht, is de ambtelijke formatie in de afgelopen jaren sneller afgenomen dan de SW-formatie. Paswerk heeft dit kunnen realiseren mede als gevolg van een ingrijpende reorganisatie waarbij staffuncties zijn gecentraliseerd en op diverse plekken in de organisatie ambtelijke formatie is verkleind.

De daling van de ambtelijke formatie resulteert ook in aanzienlijke besparingen. De totale personeelskosten voor ambtelijke begeleiding en staf liggen in 2018 circa € 1,1 miljoen lager dan in 2015:

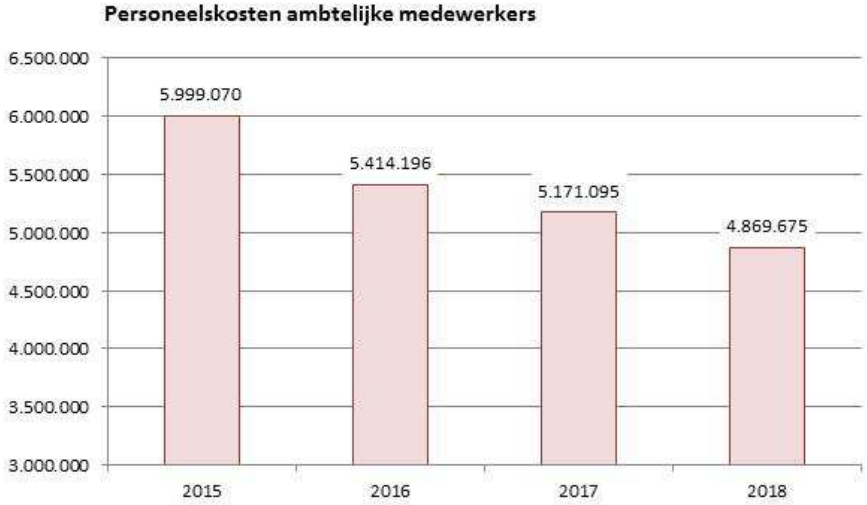

- *Beheersing van de kosten van infrastructuur*: beheersing van de kosten vanwege huur, onderhoud en energie is een continu aandachtspunt voor Paswerk. De totale kosten voor deze infrastructuur is gedaald van € 1,9 miljoen in 2015 naar een begrote € 1,6 miljoen in 2018. Op de huidige locatie probeert Paswerk maximale doelmatigheid te realiseren in het ruimtegebruik, waarbij ook wordt ingezet op de verhuur van bedrijfsruimte aan derden. Zo is in de begroting rekening gehouden met een huuropbrengst van € 200.000 voor verhuur van bedrijfsruimte aan onder meer SEIN, Noord-Hollands Archief en ICAT Textielrestauratie. Deze beleidsinzet is succesvol geweest.
  De sluiting van de toegang tot de WSW en de daaruit voortvloeiende krimp van de SW-formatie kan aanleiding zijn voor een overgang naar een nieuwe, kleinere locatie. In de zomer van 2016 heeft het bestuur van Paswerk een projectgroep gevraagd om te kijken naar het toekomstperspectief van Paswerk. Daarin wordt ook gevraagd om met name de huisvesting in dat toekomstperspectief mee te nemen. Eind januari jl. heeft de projectgroep een conceptrapport naar het bestuur van Paswerk gestuurd en is in de bestuursvergadering besloten om het rapport een nadere bestuurlijke en ambtelijke consultatieronde te laten doorlopen. In het rapport worden vijf toekomst scenario's en

vier huisvestingsopties aangereikt waaruit kan worden gekozen. Omdat de discussie nog niet tot besluitvorming heeft geleid, heeft Paswerk hier in de voorliggende begroting vooralsnog geen consequenties aan verbonden.

- *Beheersing van de loonkosten van de SW-medewerkers:* Omdat de loonkosten van de SW-medewerkers voor een belangrijk deel bepaald worden door een landelijk cao, zijn op dit vlak de beïnvloedingsmogelijkheden voor Paswerk beperkt.

5 Vijf werkunits in beeld: prestaties en uitdagingen

Sinds januari 2015 is de organisatie van Paswerk omgevormd van een divisiestructuur in een minder hiërarchische structuur met 'onder' de directie vijf werkunits:

- Unit Beschut werk.
- Unit Techniek.
- Unit Grafisch en Diensten.
- Unit Groen en Schoonmaak.
- Unit Detacheren.

De unit Groen en Schoonmaak en de unit Detachering zijn in 2018 goed voor de grootste bijdrage aan de netto omzet. Voor beide units komt de netto omzet uit op naar verwachting circa € 2,75 miljoen in 2018. Daarnaast valt op dat vooral bij de unit Beschut Werk sprake is van een relatief zeer sterke stijging van de netto omzet. Voor 2018 wordt een netto omzet verwacht bij dit onderdeel van circa € 1,0 miljoen, wat circa € 250.00 oftewel 25 procent hoger is dan de voor 2017 begrote netto omzet:

Ontwikkeling netto omzet naar werkunit: 2016, 2017 en 2018 (begroting), in €

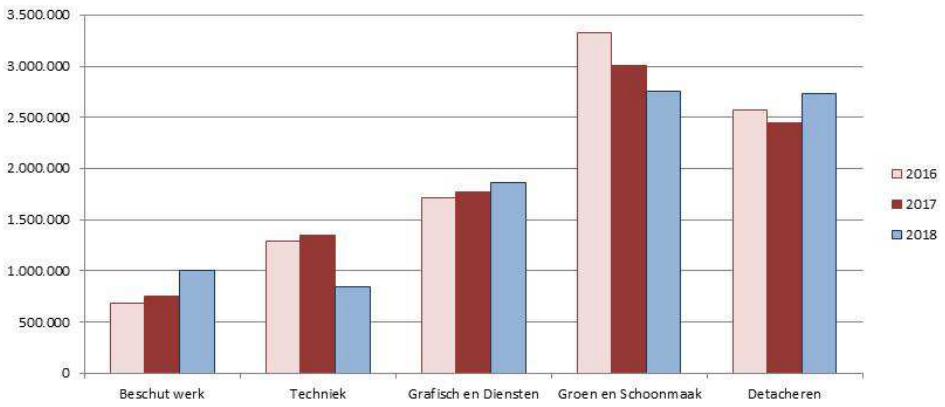

Door de omzetstijging bij de unit Beschut Werk, neemt de netto omzet per fte SW sterk toe naar circa € 9.380 per jaar. In de SW-branche is dit doorgaans € 3.500 tot 6.000 per jaar.

Beschut Werk

Bij de werkunit Beschut Werk zijn in 2018 gemiddeld circa 107,4 fte SW-medewerkers werkzaam. Bij deze unit zijn binnen Paswerk de mensen werkzaam met in beginsel de grootste arbeidsbeperking en daarmee doorgaans een lagere loonwaarde. Paswerk stuurt daarom op het zo beperkt mogelijk houden van de unit Beschut Werk, door doorstroming naar onderdelen met een hogere netto omzet per medewerker te stimuleren.

De werkunit genereerde lange tijd binnen Paswerk de laagste netto omzet per SW-medewerker. Inmiddels heeft de unit wat dit betreft aansluiting gevonden bij het onderdeel Assemblage binnen de unit Techniek en ligt de netto omzet per fte SW bij de unit Detacheren nog maar beperkt hoger. In het perspectief van de branche is dit uitzonderlijk:

Werkunit Beschut Werk	Kerngegevens
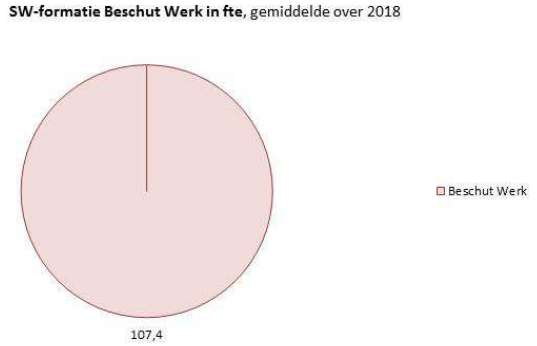	• 107,4 fte gemiddeld • Netto omzet € 1.007.000

De unit Beschut Werk bestaat uit drie grotere afdelingen en één kleinere:

- Afdeling Was: bij deze afdeling van circa 35 fte SW zijn enthousiaste Paswerk-medewerkers werkzaam, die dagelijks voor wasserij Newasco was sorteren en netjes vouwen. Newasco is al geruime tijd opdrachtgever en strategisch partner van Paswerk. Ook voor 2018 kan Paswerk rekenen op een constante stroom werk voor deze afdeling.
- Afdeling Bestek/KLM: deze afdeling telt de meeste SW-medewerkers, namelijk circa 40 fte. De medewerkers verrichten voor KLM diverse werkzaamheden, zoals het inrollen van diverse besteksoorten en het prepareren van 'waste boxen' (kartonnen prullenbakken met ingevouwen plastic zak). De omzet is redelijk stabiel. In 2018 loopt het contract af. Er is Paswerk uiteraard veel aan gelegen deze activiteiten op een voor beide partijen gunstige manier te continueren.
- Afdeling Secrid: de afdeling Secrid is jong en groeit snel. De afdeling van 30 fte SW richt zich op assemblage van creditcardhouders, een zeer hoogwaardig product met hoge kwaliteitseisen. Er is op de markt grote vraag naar. Zowel voor 2016 als 2017 kon Paswerk een stijging van circa 50 procent van de vraag noteren en voor 2018 gaat Paswerk uit van een verdere stijging. De afdeling is formatief aangepast op de sterke groei en daarnaast is een deel van de werkzaamheden uitbesteed aan Pasmatch.

omgeving

alleen maar handgemaakte spullen worden aangeboden, legt bedenker Valentina Spinelli uit. „Het zijn pro-

telhangers maakt in de vorm van Haarlemse huisjes."
Naast de kraampjes met spullen

Portemonnee-nieuwe-stijl komt uit Cruquius

Paswerk maakt duizenden Secrid

Arthur de Mijttenaere
a.de.mijttenaere@hollandmediacombinatie.nl

In november 15.000 stuks de

extra productie worden
Wie vijf tientjes kan beste
een Secrid aanschaffen, in
leren map. Een stevige
door de grote vraag zulle

- Afdeling Verpakken: de afdeling Verpakken is relatief klein en bedient 2 à 3 vaste klanten met reguliere kleine opdrachten.

Techniek

De werkunit Techniek heeft een SW-formatie van circa 56 fte gemiddeld in 2018. De unit bestaat uit de onderdelen Metaal, Wielwerk en Assemblage. Bij het onderdeel Metaal heeft in 2016 een brand plaatsgevonden. Als gevolg daarvan moest Paswerk een nieuwe werkplaats vinden en inrichten. Inmiddels is het onderdeel Metaal weer volledig operationeel.

Werkunit Techniek	Kerngegevens
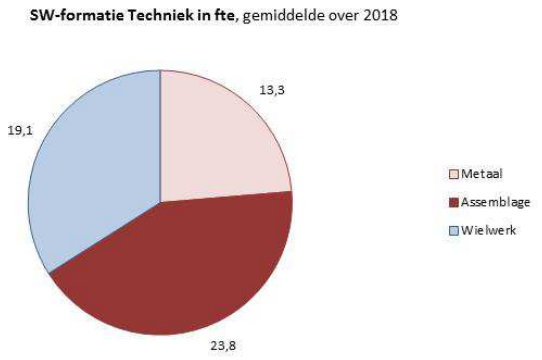	• 56,2 fte gemiddeld • Netto omzet € 840.000

De kernopgave van Paswerk bij de unit Techniek is het op niveau houden van de omzet bij een krimpende formatie. Dit betekent dat de NTW per medewerker moet stijgen, onder meer door focus op de meer renderende opdrachten. Een grotere professionaliteit draagt hier ook aan bij en is tevens nodig om aan de eisen vanuit de markt te kunnen voldoen.

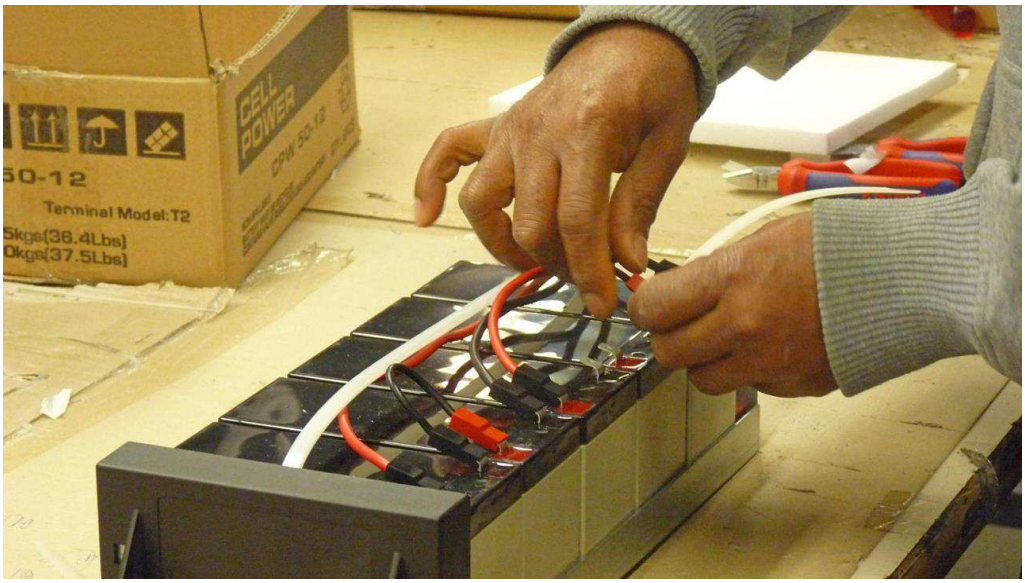

Enkele highlights per onderdeel:

- De afdeling Metaal is samen met scheepswerf De Chinook, onderdeel van de Leerwerkbedrijven Kennemerland, gevestigd op een buitenlocatie in IJmuiden. Bij de productie van metaalproducten, al dan niet in combinatie met poedercoaten of assembla-

ge, worden naast de reguliere formatie ook circa tien jongeren ingezet als uitvloeisel van een certificeringsopleiding.

- De afdeling Assemblage richt zich op de assemblage van eenvoudige technische onderdelen en elektrotechnische assemblage. Het grootste deel van de omzet realiseert de afdeling bij twee klanten. Paswerk verwacht dat de omzet in 2018 kan worden gecontinueerd.
- Bij de afdeling Wielwerk/Fietsmontage bestaat uit twee onderdelen. Wielwerk houdt zich bezig met onderhoud en reparaties aan Wmo-middelen, bijvoorbeeld scootmobielen en rolstoelen, van de gemeenten in zuid Kennemerland. De medewerkers van Fietsmontage knappen fietsen op uit het depot en assembleren fietsen voor derden.

Grafisch en Diensten

De afdeling Grafisch en Diensten bestaat uit drie onderdelen: Grafisch, Parkeerbeheer en fietswerk en Business Post Kennemerland. De formatie telt 98,4 fte, de netto omzet is geraamd op € 1,9 miljoen:

Werkunit Grafisch en Diensten	Kerngegevens
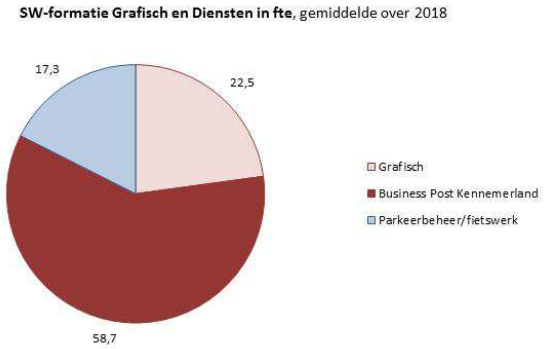	• 98,4 fte gemiddeld • Netto omzet € 1,9 mln

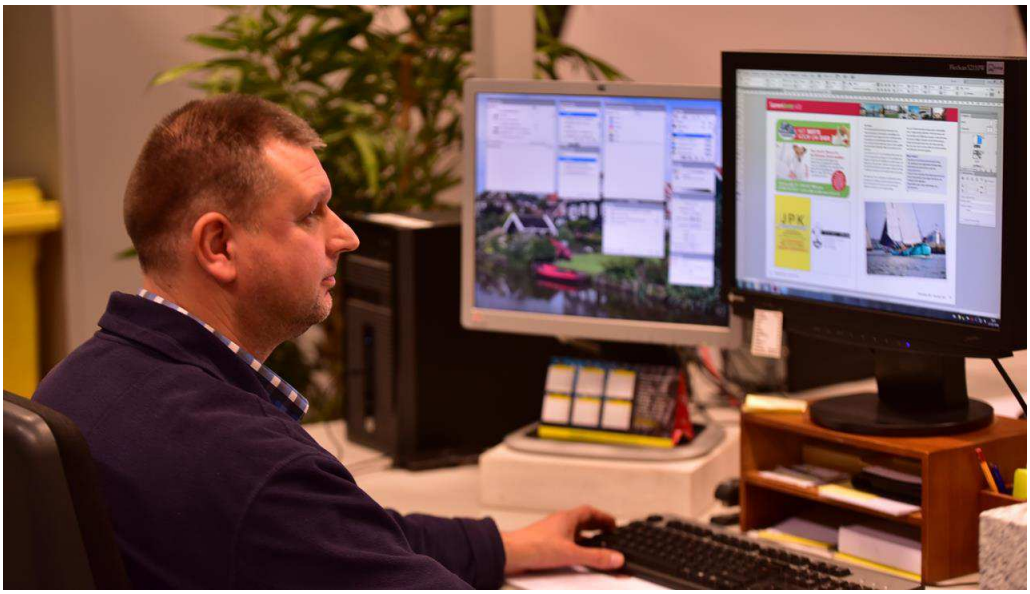

Voor de onderdelen Grafisch en Business Post Kennemerland is de inzet van Paswerk om met minder medewerkers een gelijke omzet te realiseren.

- Het Grafisch bedrijf richt zich vooral op print en drukwerk en minder op de arbeidsintensieve activiteiten zoals mailing. Het onderdeel Grafisch realiseert een relatief hoge NTW per fte SW.
- Business Post Kennemerland focust zich met name op geadresseerde post en koeriersdiensten. De huis-aan-huis-activiteiten worden beperkt.
- De afdeling Parkeerbeheer en Fietswerk beheert de fietsenstallingen van de gemeente Haarlem, met als opdrachtgever Spaarnelanden. De fietsreparatiewerkplaats is kleinschalig van karakter.

Groen en Schoonmaak

De formatie van de unit Groen en Schoonmaak bestaat uit ruim 150 fte, die samen een netto omzet realiseren van circa € 2,75 miljoen:

Werkunit Groen en Schoonmaak	Kerngegevens
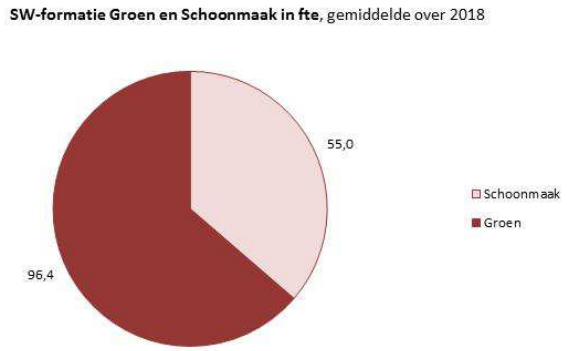	• 151,4 fte gemiddeld • Netto omzet € 2,75 mln

De marktpositie van de onderdelen Groen en Schoonmaak is goed, in die zin dat zij geen probleem hebben om voldoende omzet te genereren.

De netto omzet per medewerker is relatief hoog, met name bij het onderdeel Groen. Aandachtspunten voor zowel Groen als Schoonmaak zijn de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel en het op niveau houden van de productiviteit per medewerker als in de komende jaren de gemiddelde loonwaarde geleidelijk afneemt.

Detacheren

De netto omzet van de unit Detacheren evenaart in 2018 naar verwachting die van de unit Groen en Schoonmaak. De unit Detacheren realiseert naar verwachting een hogere netto omzet met een formatie die krimpt ten opzichte van 2017. Waar voor 2017 in de begroting werd uitgegaan van een netto omzet van € 2,3 miljoen met een SW-formatie van ruim 285 fte, wordt voor 2018 uitgegaan van een toename van de netto omzet naar € 2,7 miljoen met een formatie van 270 fte.

Werkunit Detacheren	Kerngegevens
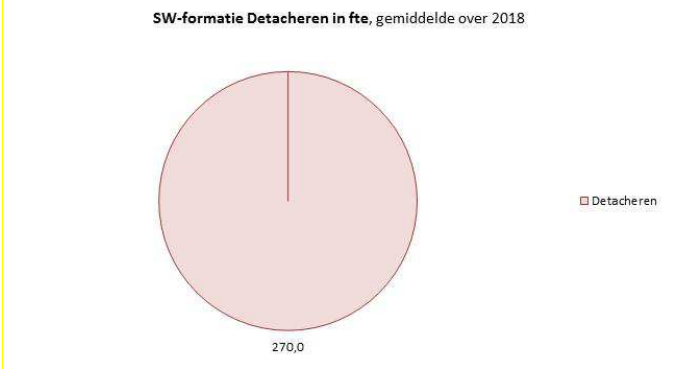	• 270,0 fte gemiddeld • Netto omzet € 2,7 mln

De unit Detacheren richt zich zowel op individueel detacheren als op groepsdetachering.

De opgave voor de unit Detacheren is om de NTW per fte SW structureel te verhogen naar € 10.000 of meer per jaar. Om dit te realiseren, zet Paswerk in op een verschuiving van

groepsdetachering naar individuele detachering, indien de markt hiervoor mogelijkheden biedt. Eind 2016 was circa 56 procent van de SW-medewerkers werkzaam op basis van individuele detachering. De ambitie is dat dit eind 2018 is opgelopen tot zeker 60 procent. Individueel detacheren levert per fte een hogere NTW op en bovendien hebben de medewerkers minder begeleiding nodig dan bij groepsdetachering. Het merendeel van de medewerkers wordt gedetacheerd bij private bedrijven zoals Bakker Hillegom, Bi-Wear, Capilux en C&A maar ook bij de Provincie Noord-Holland en andere overheidsinstellingen.

Een verder economisch herstel kan voor de unit Detachering leiden tot betere marktomstandigheden. Als het herstel doorzet, verwacht Paswerk voor 2018 zowel een betere bezetting als kansen op hogere tarieven.

6 Risicoparagraaf

De hiervoor inhoudelijk toegelichte begroting voor 2018 is gebaseerd op diverse vooronderstellingen ten aanzien van zowel externe als interne factoren. Voor zover binnen de mogelijkheden van Paswerk, wordt uiteraard getracht om te waarborgen dat deze vooronderstellingen ook daadwerkelijk realiteit worden. Met name de externe factoren, maar deels ook interne omstandigheden, zijn echter weerbarstig. Navolgend worden daarom de belangrijkste risico's benoemd, waarbij tevens wordt aangegeven of en zo ja hoe Paswerk tracht deze risico's te beperken en te beheersen.

Economische ontwikkelingen

Bij het opstellen van deze begroting stellen wij vast dat de economische vooruitzichten voor 2018 een stuk beter zijn in vergelijking tot de afgelopen jaren en dat er sprake is van een gematigde economische opleving. Dit is onder andere te merken aan de afnemende werkeloosheid, de aantrekkende vraag naar flexibel inzetbaar personeel, dat op basis van detachering bij bedrijven en instellingen wordt geplaatst, en de orders die door de verschillende klanten worden geplaatst. Hoewel in de begroting rekening is gehouden met de verbeterde vooruitzichten bestaat de mogelijkheid dat de economische situatie verslechtert. Hierdoor is het mogelijk dat de geprognosticeerde omzet voor 2018 niet kan worden gerealiseerd. Een dergelijke situatie heeft uiteraard direct een nadelig effect op de exploitatierekening.

Politieke ontwikkelingen

Het is voor Paswerk van groot belang hoe het politieke landschap zich in 2018 verder zal ontwikkelen en welke beleidskeuzes op landelijk niveau zullen worden gemaakt. Met name de Participatiewet, die sinds 1 januari 2015 in werking is getreden, heeft een grote invloed. De komende jaren worden er bezuinigingen op het Participatiebudget van de gemeenten doorgevoerd. Voor zover bekend is hiermee bij het opstellen van deze begroting rekening gehouden. Indien de beleidskeuzes er toe zullen leiden dat verdergaande bezuinigingen op de integratie-uitkering sociaal domein, waarbinnen de WSW is opgenomen, zullen worden doorgevoerd dan heeft dit uiteraard negatieve consequenties voor de exploitatierekening.

Loonkosten en subsidie WSW

Bij de berekening van de loonkosten voor het WSW-personeel is uitgegaan van de cao afspraken die in het principeakkoord voor 2016 tot en met 2018 en de daaropvolgende jaren zijn vastgelegd. Indien in een later stadium wordt afgeweken van deze eerder gemaakte afspraken bestaat het risico dat de loonkostenontwikkeling hoger uitvalt. Gezien de zeer beperkte loonruimte in de begroting van de loonkosten van de WSW zal een mogelijke loonstijging nauwelijks opgevangen kunnen worden binnen de kaders van de begroting 2018. Dit kan een grote invloed op de exploitatierekening omdat het overgrote deel van de kosten bestaat uit loonkosten. Zo resulteert bijvoorbeeld een loonstijging van 1% boven de begroting in een bedrag van circa € 190.000 aan overschrijding op de begroting. De kans dat een dergelijke situatie zich voordoet achten wij echter klein.

Een ander risico betreft de Wet Werk en Zekerheid, als gevolg waarvan Paswerk mogelijk transitievergoedingen moet uitkeren aan WSW-personeel in geval van ontslag of het niet verlengen van een tijdelijk contract. Of dit risico optreedt en welke financiële gevolgen dit heeft, is in dit stadium niet goed in te schatten.

Participatie-budget

In de begroting 2018 zijn bedragen opgenomen voor het WSW-deel uit de integratie-uitkering sociaal domein. Deze bedragen zijn ontleend uit de meest recente circulaire 2016 van het verantwoordelijke Ministerie en gebruikt om de aanvullende bijdragen in de uitvoeringskosten van de WSW per gemeente te bepalen. Hoewel uit ervaringscijfers is gebleken dat het WSW-deel uit de integratie-uitkering meestal in positieve zin wordt bijgesteld kan dit ook negatief uitpakken. De definitieve bedragen voor 2018 zullen echter eerst in mei 2018 bekend worden gemaakt.

Onderhouds-kosten

Voor het onderhoud aan bedrijfspanden en installaties is een meerjarenonderhoudsprognose opgesteld. De jaarlijks onderhoudskosten die in de begroting worden opgenomen zijn hiervan afgeleid. Uit dit meerjarenonderhoudsprognose blijkt dat de hoogte van de uitgaven voor onderhoud per jaar aanzienlijk kan verschillen. Gezien het feit dat de onderhoudskosten een substantieel deel uitmaken van de begroting, dat hiervoor geen voorziening is opgenomen en dat niet altijd mogelijk is het exacte moment van deze uitgaven te voorspellen houdt dit enig risico in voor de begroting.

Rentelasten

Een substantieel deel van de financieringsbehoefte is ingevuld met rekening-courantkrediet van de BNG. Het rentetarief dat momenteel wordt berekend op rekening-courantkrediet staat historisch gezien op een bijzonder laag niveau. Mogelijk rentestijgingen, mede als gevolg van toenemende inflatie, zullen dan ook invloed hebben op de hoogte van de rentelasten. Zo resulteert een rentestijging van 1% boven de begroting in een bedrag van circa € 25.000 aan overschrijding op de begroting. De risico's voor de begroting kunnen worden beperkt door leningen voor langere tijd vast te leggen.

Daarnaast zal in 2018 wederom een deel van de langlopende leningen conform het met de banken overeengekomen aflossingsschema worden afgelost. De financieringsbehoefte die hierdoor ontstaat zal zoveel als mogelijk worden opgevangen met de vrijkomende cashflow en in geval dit niet mogelijk is met kortlopende financiering in de vorm van rekening-courantkrediet bij de BNG. Het totaal bedrag aan kortlopende leningen kan hierdoor mogelijk stijgen. Het risico dat de rentelasten door een stijging van de kortlopende rentetarieven zullen toenemen wordt hierdoor groter.

Vpb

Eind mei 2015 is het wetsvoorstel Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen door de Tweede Kamer aangenomen. Dit betekent dat publiekrechtelijke rechtspersonen, waaronder ook Paswerk, met ingang van boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2016 belastingplichtig worden, voor zover zij een onderneming drijven. Paswerk is tot op heden echter vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. Momenteel is Paswerk in

overleg met de belastingdienst over de fiscale positie. Vooralsnog lijkt het er op dat met een behoorlijke mate van zekerheid kan worden gesteld dat Paswerk gebruik kan maken van de subjectieve vrijstelling van art. 5 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 en derhalve vrijgesteld zal zijn van heffing van vennootschapsbelasting.

Overig

Naast de hiervoor genoemde risico's wijzen wij volledigheidshalve op de onderstaande overige categorieën risico's die zich voor kunnen doen:

- Onzekerheden en wijzigingen van de (sociale) wetgeving.
- Claims van derden waaronder afnemers.
- Juiste toepassing van de sociale-, fiscale- wet- en regelgeving.
- Bedrijfsschade als gevolg van calamiteiten.

Kengetallen

Onderstaand zijn enkele kengetallen opgenomen die een indicatie geven van het weerstandsvermogen van Paswerk:

Weerstandsvermogen van Paswerk: kengetallen	2016	2017	2018
	begroting	begroting	begroting
Netto schuldquote	€ 3.065.000	€ 2.792.000	€ 1.989.000
Solvabiliteit	45,2%	46,1%	52,2%
Structurele exploitatieruimte	nihil	nihil	nihil
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Grondexploitaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Ter toelichting:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen.
- De solvabiliteit geeft een indicatie van de mate waarin Paswerk in staat is om aan haar verplichtingen op de langere termijn te voldoen. Het bestuur van Paswerk heeft besloten dat de solvabiliteit niet onder de 30 procent mag komen. Een goede solvabiliteit is, zeker voor de komende jaren, van essentieel belang om mogelijk extra lasten te kunnen opvangen. Daarnaast zullen de voorgenomen bezuinigingen op het participatiebudget door het Rijk de exploitatie onder druk zetten en de solvabiliteit mogelijk kunnen aantasten.
- De structurele exploitatieruimte geeft aan welke structurele ruimte Paswerk heeft om de eigen lasten te betalen. De begroting 2018 laat zien dat de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn maar dat de exploitatierekening derhalve ook geen overschot laat zien om extra lasten op te vangen.

PASWERK

Bijlage I: programmarekening

Programmarekening (bedragen in Euro)	**2018** Begroting	**2017** Begroting	**2016** Begroting
Opbrengsten			
Netto omzet	10.162.044	10.288.702	10.602.888
Overige opbrengsten	135.000	135.000	132.500
Totaal opbrengsten	**10.297.044**	**10.423.702**	**10.735.388**
Personeelskosten Wsw			
Bruto lonen	16.269.091	16.558.455	17.726.582
Sociale lasten en pensioenpremies	4.280.601	4.491.841	4.697.544
Overige kosten	875.469	934.936	786.507
Totaal personeelskosten Wsw	**21.425.162**	**21.985.231**	**23.210.633**
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Ambtelijke medewerkers: bruto lonen	1.381.224	1.462.128	1.314.640
Ambtelijke medewerkers: sociale lasten en pensioenpremies	390.872	389.006	381.153
Ambtelijke medewerkers: vervoerskosten	43.259	45.686	66.205
Doorbelaste loonkosten derden	2.882.321	3.088.215	3.431.298
Overige personeelskosten	172.000	186.060	220.900
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	**4.869.675**	**5.171.095**	**5.414.196**
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	833.692	873.257	918.327
Rente	108.000	112.000	150.000
Huur	358.000	371.510	357.189
Onderhoudskosten	772.500	814.680	896.800
Kosten energie	458.000	517.000	509.826
Belastingen en verzekeringen	249.000	247.500	257.500
Algemene kosten	567.900	579.100	597.073
Diverse kosten	9.000	9.000	20.000
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	**3.356.092**	**3.524.047**	**3.706.715**
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Uitvoeringskosten Wsw	**19.353.884**	**20.256.671**	**21.596.157**
Bijdrage gemeenten uitvoeringskosten Wsw	19.353.884	20.256.671	21.596.157
Exploitatieresultaat	**-**	**-**	**-**
Operationeel resultaat	**2.071.277**	**1.728.560**	**1.614.477**

Kengetallen (bedragen in Euro)	**2018** Begroting	**2017** Begroting	**2016** Begroting
Personele bezetting (gemiddeld)			
Wsw werknemers (personen)	823	878	901
Wsw werknemers (fte)	724,9	772,9	790,7
Wsw werknemers begeleid werken (fte)	9	8	-
Ambtelijke werknemers (fte)	62,9	66,9	69,8
Kengetallen per Wsw medewerker (fte)			
Netto omzet	13.846	13.179	13.409
Overige opbrengsten	184	173	168
Totaal opbrengsten	**14.030**	**13.352**	**13.577**
Totaal personeelskosten Wsw	**29.192**	**28.161**	**29.355**
Totaal personeelskostenambtelijke medewerkers	6.635	6.624	6.847
Totaal overige kosten	4.573	4.514	4.688
Totaal beïnvloedbare kosten	**11.208**	**11.138**	**11.535**

Toelichting op programmarekening	**2018** Begroting			**2017** Begroting	**2016** Begroting
Netto omzet:	**Bruto omzet**	**Directe kosten**	**Netto omzet**	**Netto omzet**	**Netto omzet**
Detacheren	2.737.000	10.000	2.727.000	2.448.187	2.575.000
Groen & Schoonmaak	3.250.000	500.000	2.750.000	3.011.270	3.325.000
Techniek	1.110.000	270.000	840.000	1.351.837	1.288.500
Beschut werk	1.115.409	108.250	1.007.159	757.370	690.000
Grafisch & Diensten	2.470.000	608.000	1.862.000	1.774.996	1.710.253
Doorbelaste kosten ondersteunende diensten	779.009	-	779.009	708.437	865.842
Algemeen, huisvesting en overig	196.876	-	196.876	236.606	148.293
Totaal netto omzet	**11.658.294**	**1.496.250**	**10.162.044**	**10.288.702**	**10.602.888**

De ontwikkeling van de netto omzet laat een geleidelijk afnemende tendens zien en komt naar verwachting uit op € 10.162.000 in 2018. Dit wordt veroorzaakt door de afname van het aantal Wsw'ers dat bij Paswerk werkzaam is. Als gevolg van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 kan er geen nieuwe instroom in de Wsw meer plaatsvnden en resteert slechts de uitstroom van Wsw'ers.

Met behulp van het meerjarenprogramma 'optimaliseren van het verdienvermogen' wordt ook in 2018 getracht de netto omzet per medewerker verder te verbeteren, ondanks de afname van het personeelsbestand. Enerzijds door Wsw'ers in te zetten op activiteiten met een hogere toegevoegde waarde, d.w.z. activiteiten met een minder grote afstand tot de arbeidsmarkt en anderzijds door de rentabiliteit van de orders en opdrachten te verbeteren. Het resultaat van deze inspanningen is duidelijk te zien aan de ontwikkeling van de netto omzet die relatief veel minder snel daalt dan de afname van het Wsw-bestand. Er worden relatief steeds meer Wsw'ers gedetacheerd. Ook bij de activiteiten met een relatief lagere toegvoegde waarde per medewerker, zoals techniek en beschut werk, wordt de netto omzet per medewerker verhoogd. Dit wordt gerealiseerd door opdrachten met een lagere rentabiliteit systematisch te vervangen door meer renderende opdrachten.

De afname van de netto omzet bij de unit 'Techniek' ten opzichte van de begroting 2016 heeft enerzijds te maken met de interne verschuiving van het onderdeel 'Parkeerbeheer' van de unit 'Techniek' naar de unit 'Grafisch en diensten' en anderzijds met de inkrimping van het onderdeel 'Metaal'.

In de omzet 'doorbelaste kosten ondersteunende diensten' zijn opgenomen de opbrengsten van de aan de Werkpas Holding BV doorbelaste kosten voor ondersteunende diensten, faciliteiten en het gebruik van bedrijfsruimte.

Doorbelaste kosten ondersteunende diensten:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Werkpas Holding BV	-	-	5.000
Werkpas BV	35.942	25.850	46.106
Pasmatch Personeelsdiensten BV	292.624	278.009	279.222
Werkdag BV	186.742	174.699	244.193
Leerwerkbedrijven Kennemerland BV	83.510	95.597	121.488
Werkbedrijf Haarlem BV	180.190	134.281	169.833
Totaal doorbelaste kosten ondersteunende diensten	**779.009**	**708.437**	**865.842**

De doorbelaste kosten voor ondersteunende diensten, van de gemeenschappelijke regeling naar Werkpas Holding BV, betreffen de kosten van management, HRM, financiële administratie, ICT, facilitaire dienstverlening en huisvesting.

Overige opbrengsten:			
Doorberekende vracht en orderkosten	55.000	55.000	52.500
Overige bijdragen	80.000	80.000	80.000
Totaal overige opbrengsten	**135.000**	**135.000**	**132.500**

Personeelskosten Wsw:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Loonkosten Wsw:			
Bruto lonen	16.463.851	17.410.235	17.726.582
Lage Inkomens voordeel (LIV)	194.759-	851.780-	-
Sociale lasten	2.881.174	3.011.971	2.942.613
Pensioenpremies	1.399.427	1.479.870	1.754.932
Totaal loonkosten Wsw	**20.549.692**	**21.050.295**	**22.424.127**

De thans vigerende cao voor de sociale werkvoorziening loopt voor de periode van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2018. In deze cao zijn belangrijke afspraken voor het Wsw-personeel, waaronder regelingen met betrekking tot werkzekerheid, uitstroombevordering en salarisontwikkeling, vastgelegd. Als uitvloeisel hiervan is in 2016 een eenmaligeuitkering verstrekt van € 325 bruto per medewerker en de eindejaarsuitkering verhoogd van 3% naar 3,75%. Daarnaast is vastgelegd dat de lonen van Wsw-medewerkers die op het niveau van het WML jaarlijks wordt geïndexeerd overeenkomstig het percentage van de stijging van het WML. Deze jaarlijkse indexering is ook van toepassing op Wsw-personeel met een hoger loon dan het WML-niveau maar uitsluitend en voor zover het Kabinet besluit de LPO (loon prijs ontwikkeling) toe te kennen aan de vakdepartementen. Met de (verwachte) financiële effecten van deze cao-afspraken is in de begroting van 2018 rekening gehouden.

Personele bezetting Wsw:			
Aantal Wsw werknemers (personen)	823	878	901
Aantal Wsw werknemers (fte)	724,9	772,9	790,7
Uitkeringen Wsw:			
Ontvangen ziekengelden	21.474-	22.955-	20.000-
Totaal uitkeringen Wsw	**21.474-**	**22.955-**	**20.000-**
Vervoerskosten Wsw:			
Reiskostenvergoeding woon-werk	543.999	573.873	442.788
Overige reiskostenvergoedingen	22.905	23.720	43.488
Totaal vervoerskosten	**566.904**	**597.593**	**486.276**
Eigen bijdragen	-	-	-
Totaal vervoerskosten -/- eigen bijdragen	**566.904**	**597.593**	**486.276**

De vervoerskosten Wsw worden in hoofdzaak bepaald door de regeling 'tegemoetkoming woon-werkverkeer' zoals deze in de cao Wsw is vastgelegd. Daarnaast zijn hierin de kosten opgenomen van de fiscaal gunstige regeling 'uitruil eindejaaruitkering' waarvan veel Wsw-medewerkers gebruik maken.

Overige kosten Wsw:			
Bedrijfsgeneeskundige zorg	125.263	133.904	134.418
Voorlichting & vorming art. 49 & vakonderwijs	57.263	68.865	71.162
Werk- en veiligheidskleding	50.105	68.865	71.162
Bijeenkomsten en recepties	17.895	19.129	19.767
Diverse kosten	25.053	22.955	23.721
Totaal overige kosten Wsw:	**275.579**	**313.717**	**320.231**
Werkgeverssubsidie:			
Werkgeverssubsidie begeleid werken	54.460	46.580	-
Totaal werkgeverssubsidie	**54.460**	**46.580**	**-**

Werkgevers die Wsw medewerkers van Paswerk in dienst hebben in het kader van 'Begeleid werken' ontvangen van Paswerk een 'subsidie' ter hoogte van het productiviteitsverlies wat deze medewerkers hebben als gevolg van hun arbeidshandicap. Het bedrag wat hiervoor in 2018 begroot is bedraagt € 54.460 voor 9,1 Fte begeleid werken. Dit is gemiddeld € 6.000 per Fte .

Personele bezetting Wsw begeleid werken:			
Aantal Wsw werknemers (fte)	**9,1**	**7,8**	**-**

Personeelskosten ambtelijke medewerkers:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Loonkosten ambtelijke medewerkers:			
Bruto lonen	1.390.224	1.462.128	1.314.640
Sociale lasten	213.328	207.228	194.063
Pensioenpremies	177.544	181.779	187.090
Totaal loonkosten ambtelijke werknemers:	**1.781.096**	**1.851.134**	**1.695.793**
Uitkeringen ambtelijke werknemers:			
Betaalde en ontvangen ziekengelden en uitgekeerde wachtgelden	9.000-	-	-
Totaal uitkeringen ambtelijke werknemers	**9.000-**	**-**	**-**
Vervoerskosten ambtelijke werknemers:			
Reiskostenvergoedingen woon-werk	16.110	17.673	16.808
Overige reiskostenvergoedingen	27.149	28.013	49.397
Totaal vervoerskosten ambtelijke werknemers	**43.259**	**45.686**	**66.205**
Doorbelaste loon- en personeelskosten:			
Van Stichting Epilepsie Instellingen Nederland ontvangen loonkosten	169.894	349.774	454.118
Van Personeel WZK BV ontvangen loonkosten	2.900.818	2.926.832	3.056.523
Naar derden doorbelaste loonkosten	188.392-	188.391-	79.343-
Totaal doorbelaste loonkosten ambtelijke werknemers	**2.882.321**	**3.088.215**	**3.431.298**

In de doorbelaste loon- en personeelskosten zijn de kosten opgenomen van het reguliere niet regeling gebonden personeel van de gemeenschappelijke regeling Paswerk. De naar derden doorbelaste loonkosten betreft personeel dat in dienst bij de GR maar ook gedeeltelijk werkzaamheden verricht voor Werkpas Holding

Overige kosten ambtelijke werknemers:			
Kosten gepensioneerden	-	-	3.000
Kosten ingehuurde arbeidskrachten	66.000	74.000	88.000
Bedrijfsgeneeskundige zorg	15.000	18.000	24.000
Opleidingskosten	66.000	60.000	78.000
Wervingskosten en aanstellingskosten	6.000	9.000	3.600
Bedrijfsbijeenkomsten en recepties	9.000	12.000	12.000
Diverse kosten	10.000	13.060	12.300
Totaal overige kosten ambtelijke werknemers	**172.000**	**186.060**	**220.900**

Personele bezetting ambtelijke medewerkers:			
Aantal ambtelijke medewerkers (fte):	**62,9**	**66,9**	**69,8**

In de personele bezetting van ambtelijk medewerkers zijn opgenomen de ingehuurde arbeidskrachten van de Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN) en Personeel WZK B.V.

Bij de berekening van de loonkosten van het ambtelijk personeel is uitgegaan van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in de 'Cao Gemeenten'. Deze cao loopt van 1 januari 2016 tot en met 30 april 2017. Als gevolg van deze cao-afspraken zijn de salarissen op 1 januari 2016 met 3% verhoogt en voor de periode van 1 januari tot 1 mei 2017 komt daar nog eens 0,4% bij. Verder is rekening gehouden met een verhoging van de pensioenpremie van het ABP van 18,8% naar 21,1% in 2017. Het aandeel van de werkgever in de pensioenpremie is 70%. Voor de periode na 30 april 2017 zijn door de betrokken cao-partijen nog geen nadere afspraken gemaakt. Voor de berekening van de loonkosten is derhalve een reële schatting gemaakt van de te verwachten loonstijging. Daarbij is zowel voor 2017 als 2018 uitgegaan van 1,5% aanvullende indexering van de lonen.

Het aantal fte's komt in 2018 uit gemiddeld 62,9 fte rekeninghoudend met het feit dat nog enkele medewerkers gedeeltelijk werkzaamheden verrichten voor het re-integratieonderdeel Pasmatch Personeelsdiensten BV. Er zijn geen vacatures opgenomen.

Overige (bedrijfs-) kosten:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Afschrijvingen immateriële en materiële vaste activa:			
Gronden en voorzieningen aan terreinen	17.345	18.000	18.500
Gebouwen	495.451	502.000	501.000
Vervoermiddelen	88.001	152.000	155.000
Machines, apparaten en installaties	232.895	201.257	243.827
Totaal afschrijvingen	**833.692**	**873.257**	**918.327**
Rente:			
Rentelasten:			
Rente langlopende leningen BNG	63.504	71.064	78.624
Rente rekening-courant BNG en ING	44.496	40.936	55.626
Overige rentelasten	-	-	15.750
Totaal rentelasten	**108.000**	**112.000**	**150.000**
Rentebaten:			
Rente saldi U/G	-	-	-
Overige rentebaten	-	-	-
Totaal rentebaten	**-**	**-**	**-**
Saldo rente baten & lasten	**108.000**	**112.000**	**150.000**

Voor een nadere specificatie van de langlopende leningen zie overzicht: 'Staat van geldleningen met een looptijd langer dan één jaar'.

Huur:			
Gebouwen, installaties & erfpachtcanon	112.000	149.510	140.000
Overige bedrijfs- & transportmiddelen	246.000	222.000	217.189
Totaal huur	**358.000**	**371.510**	**357.189**
Onderhoudskosten:			
Gebouwen, terreinen & installaties	181.500	192.500	223.000
Machines, hard- & software, inventaris & vervoermiddelen	447.000	473.000	495.800
Kleine aanschaffingen	90.000	100.000	120.000
Schoonmaakkosten & vuilafvoer	54.000	49.180	58.000
Totaal onderhoudskosten	**772.500**	**814.680**	**896.800**
Energieverbruik:			
Elektriciteit	138.000	150.000	150.963
Gas	138.000	150.000	120.000
Water	12.000	12.000	11.988
Brandstof machines & vervoermiddelen	170.000	205.000	226.875
Totaal kosten energieverbruik	**458.000**	**517.000**	**509.826**
Belastingen en verzekeringen:			
Totaal belastingen en verzekeringen	**249.000**	**247.500**	**257.500**

Onder de kosten van belastingen en verzekeringen zijn opgenomen onroerendezaakbelasting, waterschapsbelasting, milieubelasting, heffing waterkwaliteit, wegenbelasting motorvoertuigen en kosten van bedrijfsverzekeringen.

Vervolg overige (bedrijfs-) kosten:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Algemene kosten:			
Indirecte productiekosten:			
Verpakkingsmateriaal & orderkosten	21.000	20.750	31.611
Opslag-, distibutie- & vrachtkosten	33.000	21.000	30.792
Totaal indirecte productiekosten	54.000	41.750	62.403
Commerciële kosten:			
Reclame & acquisitiekosten	12.000	15.000	17.200
Advertentiekosten	-	-	3.500
Totaal commerciële kosten	12.000	15.000	20.700
Kosten dienstverlening derden:			
Advieskosten derden	95.000	95.000	60.000
Salarisverwerking derden	52.000	59.250	55.000
Totaal kosten dienstverlening derden	147.000	154.250	115.000
Overige algemene kosten:			
Kantoorkosten	119.000	146.250	161.970
Beveiligingskosten	35.000	32.250	34.000
Accountantskosten	36.000	35.000	35.000
Vergader- en representatiekosten	12.000	15.600	16.000
Kosten kantine (saldo van opbrengsten en kosten)	130.000	115.000	130.000
Diverse kosten	22.900	24.000	22.000
Totaal overige algemene kosten	354.900	368.100	398.970
Totaal algemene kosten	**567.900**	**579.100**	**597.073**

Diverse kosten:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
Kosten afboeking oninbare vorderingen	-	-	15.000
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	9.000	9.000	-
Diverse kosten	-	-	5.000
Totaal diverse kosten	**9.000**	**9.000**	**20.000**

Bijdrage gemeenten in de uitvoeringskosten Wsw:	2018 Begroting	2017 Begroting	2016 Begroting
	19.353.884	**20.256.671**	**21.596.157**

Bijdrage gemeenten in de uitvoeringskosten Wsw 2018:

	Wsw-deel Participatiebudget 2018	Tekort 2018	Tekort buitengemeenten verdeeld	Aanvullende bijdrage gemeenten 2018	Bijdrage uitvoeringskosten 2018
Gemeente Bloemendaal	606.657	33.900	2.792	36.692	643.349
Gemeente Haarlem	14.140.136	790.145	65.086	855.231	14.995.367
Gemeente Haarlem (buitengemeenten)	1.394.940	77.949	-	-	1.394.940
Gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude	115.244	6.440	530	6.970	122.215
Gemeente Heemstede	1.441.537	80.553	6.635	87.188	1.528.724
Gemeente Zandvoort	631.117	35.267	2.905	38.172	669.289
	18.329.631	**1.024.253**	**77.949**	**1.024.253**	**19.353.884**

Het totaal van de uitvoeringskosten Wsw is het saldo van alle opbrengsten en kosten betreffende de uitvoering van de Wsw in de gemeenschappelijke regeling, inclusief de loonkosten Wsw. Het bedrag van de uitvoeringskosten per deelnemende gemeente is bepaald aan de hand van de verhouding van de bedragen zoals die zijn opgenomen voor het Wsw-deel in het Participatiebudget voor 2018. Dit is gebaseerd op de (meest recente) bedragen uit september-circulaire 2016.

De bedragen van het Wsw-deel uit het Participatiebudget voor 2018, uit de september-circulaire 2016, zijn een conservatieve opgave van de naar verwachting te ontvangen bedragen voor 2018. Immers mogelijk nog door het ministerie toe te kennen loonstijgingen en indexeringen van het macrobudget zijn hierin niet volledig meegenomen. Bij de berekening van de loonkosten Wsw voor de begroting 2018 is echter wel rekening gehouden met mogelijke indexering van de lonen.

Voor de gemeente Haarlem zijn de bovenstaande bedragen inclusief de bedragen voor de buitengemeenten. De buitengemeenten worden als gevolg van de gewijzigde systematiek, met ingang van 1 januari 2017, toegerekend aan de gemeente Haarlem. Het bedrag van het Wsw-deel voor de buitengemeenten ad. € 1.394.940 is berekend door het gemiddelde bedrag per Wsw'er uit de septembercirculaire te vermeningvuldigen met de aantallen wsw'ers.

Voor 2018 resteert een tekort bijna € 1 miljoen waarvoor, naar rato van het Wsw-deel uit het Participatiebudget, een bijdrage wordt gevraagd van de gemeenten.

Bijlage II: reserves, voorzieningen & geldleningen

Reserves, voorzieningen en geldleningen:
(bedragen in Euro)

Reserves:

Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2015		**6.219.891**
Dotaties (+)	2016	-
	2017	-
	2018	-
Ontrekkingen (-)	2016	-
	2017	-
	2018	-
Boekwaarde algemene reserve per 31-12-2018		**6.219.891**

Staat van geldleningen met een looptijd van langer dan één jaar:

Jaar lening	Looptijd in jaren	Oorspronkelijk bedrag lening	Boekwaarde 31-12-2017	Opname 2018	Aflossing 2018	Boekwaarde 31-12-2018	Rente %	Bedrag rente 2018	Restant looptijd in jaren
2006	20,0	3.500.000	1.575.000	0	175.000	1.400.000	4,32	63.504	8,00
		3.500.000	**1.575.000**		**175.000**	**1.400.000**		**63.504**	

Bijlage III: investeringen

Investeringen:

Catagorie en omschrijving	Kostenplaats	Soort investering	Afschrijvings-termijn	Bedrag investering	Datum investering	2018
		(V) vervanging (U) uitbreiding (R) rentabiliteit				
Vervoermiddelen:						
Bedrijfswagen (2x)	Groen	V	5	65.000	1-7-2018	6.518
Bedrijfswagen (personenbus)	Detacheren	V	5	40.000	1-7-2018	4.011
Bedrijfswagen met laadklep	Post	V	5	30.000	1-7-2018	3.008
Totaal vervoermiddelen:				**135.000**		**13.537**
Machines, apparaten & installaties:						
Machines & installaties:						
Boorstraat (automatisch)	Metaal	V	5	7.500	1-7-2018	752
Machines	Groen	V	5	20.000	1-7-2018	2.005
Heftruck	Magazijn	V	5	10.500	1-7-2018	1.053
Pompwagen (2x)	Magazijn	V	5	9.000	1-7-2018	902
Schrob/zuigmachines	Schoonmaak	V	5	15.000	1-7-2018	1.504
Automatische deuren	Facilitair	V	5	25.000	1-7-2018	2.507
Besturing luchtbehandeling	Facilitair	V	5	25.000	1-7-2018	2.507
CV-installatie	Facilitair	V	5	25.000	1-7-2018	2.507
Hydrofoorinstallatie	Facilitair	V	5	7.500	1-7-2018	752
Besturing gebouwinstallaties	Facilitair	V	5	15.000	1-7-2018	1.504
Totaal machines & installaties:				**159.500**		**15.994**
Hardware & software:						
Werkstations, laptops en printers	ICT	V	4	36.000	1-7-2018	4.512
Kantoorautomatisering-ERP	ICT	V	4	180.000	1-7-2018	22.562
Kassasystemen	Catering	V	5	6.000	1-7-2018	602
Totaal hardware & software:				**222.000**		**27.676**
Totaal machines, apparaten & installaties:				**381.500**		**43.669**
Totaal investeringen				**516.500**		**57.206**

Bijlage IV: meerjarenoverzicht

Meerjarenoverzicht 2016 - 2021:	2016 Begroting	2017 Begroting	2018 Begroting	2019 Begroting	2020 Begroting	2021 Begroting
(bedragen in Euro)						
Opbrengsten						
Netto omzet	10.602.888	10.288.702	10.162.044	9.791.758	9.529.180	9.254.555
Overige opbrengsten	132.500	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Totaal opbrengsten	**10.735.388**	**10.423.702**	**10.297.044**	**9.926.758**	**9.664.180**	**9.389.555**
Personeelskosten Wsw						
Bruto lonen	17.706.582	16.558.455	16.269.091	15.905.552	15.510.365	15.093.663
Sociale lasten en pensioenpremies	4.697.544	4.491.841	4.280.601	4.184.132	4.079.398	3.969.058
Overige kosten	806.507	934.936	875.469	852.102	827.253	800.717
Totaal personeelskosten Wsw	**23.210.633**	**21.985.231**	**21.425.162**	**20.941.787**	**20.417.016**	**19.863.437**
Personeelskosten ambtelijke medewerkers						
Ambtelijke medewerkers: bruto lonen	1.314.640	1.462.128	1.381.224	1.361.710	1.325.466	1.288.362
Ambtelijke medewerkers: sociale lasten en pensioenpremies	381.153	389.006	390.872	382.855	372.665	362.232
Ambtelijke medewerkers: vervoerskosten	66.205	45.686	43.259	42.372	41.244	40.089
Ontvangen doorbelasting loonkosten derden	3.510.641	3.276.606	3.070.712	2.991.115	2.894.112	2.794.870
Naar derden doorbelaste loonkosten	79.343-	188.391-	188.392-	183.617-	177.777-	171.802-
Overige personeelskosten	220.900	186.060	172.000	167.641	162.309	156.854
Aanwending voorziening	-	-	-	-	-	-
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	**5.414.196**	**5.171.095**	**4.869.675**	**4.762.076**	**4.618.019**	**4.470.605**
Overige (bedrijfs-) kosten						
Afschrijvingskosten vaste activa	918.327	873.257	833.692	828.004	642.050	600.000
Rente	150.000	112.000	108.000	114.000	120.000	126.000
Huur	357.189	371.510	358.000	356.170	352.057	342.356
Onderhoudskosten	896.800	814.680	772.500	773.633	774.782	785.949
Kosten energie	509.826	517.000	458.000	460.520	466.197	472.337
Belastingen en verzekeringen	257.500	247.500	249.000	249.170	249.358	249.563
Algemene kosten	597.073	579.100	567.900	552.390	536.362	521.794
Diverse kosten	20.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	**3.706.715**	**3.524.047**	**3.356.092**	**3.342.886**	**3.149.805**	**3.106.998**
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-	-	-	-
Uitvoeringskosten Wsw	**21.596.157**	**20.256.671**	**19.353.884**	**19.119.990**	**18.520.660**	**18.051.486**
Bijdrage gemeenten uitvoeringskosten Wsw	21.596.157	20.256.671	19.353.884	19.119.990	18.520.660	18.051.486
Exploitatieresultaat	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Operationeel resultaat	**1.614.477**	**1.728.560**	**2.071.277**	**1.821.797**	**1.896.356**	**1.811.952**
Tekort Wsw						
Totaal personeelskosten Wsw	23.210.633	21.985.231	21.425.162	20.941.787	20.417.016	19.863.437
Totaal Participatiebudget Wsw-deel	20.182.075	20.189.742	18.329.631	17.154.874	15.973.489	15.352.123
Totaal tekort Wsw	**3.028.558-**	**1.795.490-**	**3.095.530-**	**3.786.913-**	**4.443.528-**	**4.511.314-**
Uitvoeringskosten Wsw per gemeente						
Uitvoeringskosten Wsw Bloemendaal	710.137	641.574	643.349	650.957	643.160	634.022
Uitvoeringskosten Wsw Haarlem	16.741.378	15.638.494	14.995.367	14.910.775	14.475.192	14.168.262
Uitvoeringskosten Wsw Haarlemmerliede & Spaarnwoude	121.243	101.274	122.215	119.984	117.160	99.409
Uitvoeringskosten Wsw Heemstede	1.723.514	1.669.497	1.528.724	1.485.416	1.422.673	1.315.425
Uitvoeringskosten Wsw Zandvoort	707.739	626.369	669.289	664.096	654.084	656.226
Uitvoeringskosten Wsw buitengemeenten	1.592.146	1.579.463	1.394.940	1.288.762	1.208.391	1.178.141
Totaal uitvoeringskosten Wsw	**21.596.157**	**20.256.671**	**19.353.884**	**19.119.990**	**18.520.660**	**18.051.486**
Participatiebudget Wsw-deel per gemeente						
Participatiebudget Wsw-deel Bloemendaal	663.638	639.454	606.657	579.217	548.531	532.592
Participatiebudget Wsw-deel Haarlem	15.645.180	15.586.823	14.140.136	13.267.512	12.345.442	11.901.653
Participatiebudget Wsw-deel Haarlemmerliede & Spaarnwoude	113.304	100.940	115.244	106.761	99.922	83.506
Participatiebudget Wsw-deel Heemstede	1.610.661	1.663.981	1.441.537	1.321.714	1.213.353	1.104.986
Participatiebudget Wsw-deel Zandvoort	661.397	624.300	631.117	590.908	557.848	551.244
Participatiebudget Wsw-deel Wsw buitengemeenten	1.487.895	1.574.244	1.394.940	1.288.762	1.208.391	1.178.141
Totaal Participatiebudget Wsw-deel	**20.182.075**	**20.189.742**	**18.329.631**	**17.154.874**	**15.973.489**	**15.352.123**
Aanvullende bijdrage uit P-budget per gemeente						
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw Bloemendaal	46.499-	2.120-	36.692	71.740	94.629	101.430
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw Haarlem	1.096.199-	51.670-	855.231	1.643.264	2.129.750	2.266.609
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw Haarlemmerliede & Spaarnwoude	7.939-	335-	6.970	13.223	17.238	15.903
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw Heemstede	112.853-	5.516-	87.188	163.702	209.319	210.439
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw Zandvoort	46.342-	2.070-	38.172	73.188	96.236	104.982
Bijdrage uitvoeringskosten Wsw buitengemeenten	104.251-	5.219-	-	-	-	-
Totaal aanvullende bijdrage uit P-budget	**1.414.082-**	**66.929-**	**1.024.253**	**1.965.116**	**2.547.172**	**2.699.362**

Bijlage V: programmarekening – overhead en uitvoering WSW

Programmarekening 2018 (bedragen in Euro)	**Totaal**	**Overhead**	**Uitvoering Wsw**
Opbrengsten			
Netto omzet	10.162.044	975.885	9.186.159
Overige opbrengsten	135.000	80.000	55.000
Totaal opbrengsten	**10.297.044**	**1.055.885**	**9.241.159**
Personeelskosten Wsw			
Bruto lonen	16.269.091	-	16.269.091
Sociale lasten en pensioenpremies	4.280.601	-	4.280.601
Overige kosten	875.469	-	875.469
Totaal personeelskosten Wsw	**21.425.162**	**-**	**21.425.162**
Personeelskosten ambtelijke medewerkers			
Ambtelijke medewerkers: bruto lonen	1.381.224	1.381.224	-
Ambtelijke medewerkers: sociale lasten en pensioenpremies	390.872	390.872	-
Ambtelijke medewerkers: vervoerskosten	43.259	43.259	-
Doorbelaste loonkosten derden	2.882.321	2.882.321	-
Overige personeelskosten	172.000	172.000	-
Totaal personeelskosten ambtelijke medewerkers	**4.869.675**	**4.869.675**	**-**
Overige (bedrijfs-) kosten			
Afschrijvingskosten vaste activa	833.692	51.280	782.412
Rente	108.000	-	108.000
Huur	358.000	-	358.000
Onderhoudskosten	772.500	22.150	750.350
Kosten energie	458.000	28.800	429.200
Belastingen en verzekeringen	249.000	141.000	108.000
Algemene kosten	567.900	383.900	184.000
Diverse kosten	9.000	-	9.000
Totaal overige (bedrijfs-) kosten	**3.356.092**	**627.130**	**2.728.962**
Incidentele baten (+) en lasten (-)	-	-	-
Uitvoeringskosten Wsw	**19.353.884**	**4.440.920**	**14.912.965**